

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Quæstio I. An Maritus executor, procuratô Missarum numerô à defuncta
conjugue designatô, residuum pecuniæ sibi jure applicaverit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

sa solvitur medius florenus, seu 30. crucigeri, Missas dici & applicari pro minori, scilicet 20. crucigerorum stipendio, ut adeo 100. floreni sufficiant pro 300. Sacris, idcirco 100. florenos misit ad duos Parochos, sibi notos & dilectos, ruri degentes, ut quilibet pro defuncta legeret 150. Missas, residuum autem, scilicet 50. florenos ex isto legato sibi retinuit. Quapropter duo quærentur. 1. an Ma-

ritus executor jure retinuerit illos 50. florenos, procuratò Missarum numerò pro defuncta? 2. An illi duo Parochi, aliàs onerati sat multis Sacrificijs, ad alios fines ordinatis, potuerint tot Missas recipere?

✻✻✻

QUÆSTIO. I.

An Maritus executor, procuratò Missarum numerò à defuncta conjuge designatò, residuum pecuniæ sibi iure applicaverit?

ITa aiebant duo Theologiæ periti ex his causis. 1. quia Maritus mentem & voluntatem ultimam quoad substantiam fuit executor, cum tot Sacra procuraverit, quot petijt uxor, & huius nihil interfuerit, an stipendium pro singulis majus vel minus fuerit solutum: ergo maritus rectè credit, residuum ab uxore sibi fuisse donatum tanquam fructus industriz. 2. Quòd autem

minus stipendium extraneis Sacerdotibus dederit, per hoc nullam ipsis intulit injuriam, partim quia in ipsorum districtu hoc minus stipendium ipso usu fuit receptum & determinatum, partim quia hi duo sacerdotes censentur cessisse suo jure ad residuos 50. florenos, per quos auctarium stipendij accessisset. 3. Neque Maritus egisse censendus est contra Decretum Urbani VIII
spe

specialiter confirmatum ab Alexandro VII. qui anno 1665. prohibuit & damnavit tanquam scandalosam hanc sententiam: *Post Decretum Urbani potest sacerdos, cui Missa celebranda traduntur, per alium satisfacere, collato illi minori stipendio, alia parte stipendij sibi retenta; eo quod nempe hic maritus non fuerit sacerdos, cui Missa celebranda tradebantur, sed constitutus executor, ut sacerdotibus traderet celebrandas.*

Ego tamen horum Theologorum opinioni, eorumque rationibus nullatenus acquiesco, sed puto, hoc Executoris factum non tam esse industriam, quam iniquitatem, quae cupiebat ex re aliena sine titulo districte tam impiè quam iniuste. Rationes dissentienti sunt. 1. quod executor teneatur *modis omnibus conservare ultimam voluntatem, can. 4. caus. 13. q. 2. nec sit ultimæ voluntatis interpretes & Judex, Trid. sess. 22. c. 1. de Ref.* sed eam, si spectet causam ipsam, ita accipere ac implere debeat, ut cedat ad majus Divini cultus incrementum, atque ad majorem animæ defuncti utilitatem. Rota Rom. apud Barbos. *de potest. Episc. p. 3. alleg. 77. n. 3.* Atqui omnis Catholicus censet, se cultui Divino & animæ suæ melius consulere dando Ministris Ecclesiæ pro opere pio 100. Imperiales, quam dando defunctæ uxori disertis verbis 100.

Imperiales determinatè pro 300. Missis designaverit, ejus voluntati non satisfacit, si tot Missæ procurantur solum 100. florenis. 2. Licet per in concessum præsumi potuisset satisfactum uxoris ultimæ voluntati; modò pro ejus anima procuraret maritus 300. sacra, non tamen satisfactum est alijs Sacerdotibus, qui Sacra legebant, utpote jus habentibus ad totum stipendium à defuncta clarè expressum, quo jure non cesserunt acceptando minus stipendium, cum ignorarint à defuncta fuisse pro uno Sacro designatum medium florenum; ignorantis enim & errantis nullus est consensus. 3. Transmissò etiam, quòd illi Sacerdotes suo jure cesserint, quo titulo maritus, qui fuit tantum executor, non hæres uxoris, sibi 50. florenos appropriavit & retinuit? non enim fuit hæres, ut patet, nec donatarius; quis enim donavit? donatio enim præsumi non debet, sed probari, cum sit facti, & stricti Juris. Id concederem, quòd, si Sacerdotes, quibus Sacra dedit legenda, prius plenè informasset maritus de majori stipendio à defuncta designato, illi autem postea liberè, sponte, & sine coactione ulla auctarium illud donassent marito executori, locum habere posset titulus donationis; sed de ista informatione & certioratione, ac eam secuta donatione nihil constat. Dein etiam hoc posito nihilominus executor pec-

casse mihi videtur contra voluntatem defunctæ coniugis, partim quòd minus stipendium, quam ipsa designavit, dederit pro Missis, partim quòd duobus tantum Sacerdotibus, eas post longum temporis intervallum primum lectoris, dederit. 4. Non satis apparet, quomodo maritus non deliquerit contra Decretum Urbani VIII. confirmatum ab Alexandro VII. prohibente propositionem, quæ dicit, licitum esse ei, cui Missæ celebrandæ traduntur, minus stipendium dare sacerdoti aliqua parte stipendij sibi retenta; quamvis enim ibi expressè solum fiat mentio de sacerdote, cui Missæ celebrandæ traduntur, eadem tamen omnino ratio est de quocunque, cui committuntur Missæ celebrandæ, præsertim cum Congregatio apud Matthæucc. *Offic. Eccles. c. 10. n. 29.* Decretum Urbani VIII. in declaratione sua ad VII. extendat ad Ecclesias & alia loca pia, eorumque administratores, qui non semper sunt Sacerdotes, vel apti ad dicenda Sacra per se ipsos, & asserat, *ne his quidem permittendum, ut - ex eleemosynis missarum celebrandarum ultam, utcumque minimam, portionem retineant*; licet ibi excipiant casum, quo Ecclesia &c. non habet alios redditus ad expensas in necessarium Ecclesiæ ornatum, paramenta sacrificantium, sustentationem eorum, qui v. g. peregrinantium Confessiones audiant, aut in fabricam faciendas; tunc enim per-

mittit aliquam portionem de eleemosynis retinere pro dictis expensis, modò interim legantur tot Missæ, quot petuntur, & legitibus consueta detur eleemosyna.

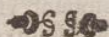
Ad opposita haud difficile jam est respondere. Ad 1. Executor non solum tenetur exequi ultimam voluntatem quoad substantiam, sed etiam quoad circumstantias in Testamento satis expressas: nec verum est, defunctæ nihil interfuisse, cum & Divino cultui & animabus suis haud immeritò censeant fideles se melius consulere, si liberaliores sint in Dei & Ecclesiæ ministros atque in causam piam: neque ullum apparet vestigium, quòd defuncta residuum, quod maritus per sortitiem comparserit ex summa à se designata, ei donare voluerit; consequenter id præsumi nullatenus debet. Ad 2. pariter præsumi non debet illis duobus Sacerdotibus, qui ignorârunt, majus pro singulis Sacris à defuncta fuisse designatum stipendium, quòd suo jure cesserint, & sic residuum donaverint executori; ignorans enim non cedit, non donat, cum nihil volitum nisi cognitum, & nemo dimittat, quod sibi competere ignorat, per Jura notoria. Ad 3. patet ex ultima ratione, quam pro mea sententia adduxi. Imò in tali laico executore (sicut in Sacrificis teste P. Schmalzgrueber *h. t. n. 122. & A. dituis. Gobat. tr. 3. n. 572.*) multò magis hæc doctrina procedit, quam etiam confirmavit

Innoc. XII, in Constit. edita 10. Cal. Jan. 1697. ubi hujusmodi lucrum vocatur *damnable*, uti & ab Urbano VIII, approbante declarationem Cardinalium anno 1625. V. ac similiter.

Interim adverto, dari aliquos casus, in quibus licitum est satisfacere pro Missis dicendis per alium, collato ei minori stipendio, quam sit receptum, nempe 1. si Parochus, Beneficiatus, Capellanus, etiam ad naturam amovibilis, quibus ratione Beneficii vel Capellanix fundata obvenit tanta reddituum copia, ut pro una Missa pingue respondeat stipendium, v. g. unus duo tres vel plures floreni. 2. si alicubi Decretum Urbani VIII, non esset usu receptum. 3. si majus solitò stipendium non fuit datum præcisè in eadem Missa dicenda, sed v. g. ex

commiseratione paupertatis, qua laborat sacerdos, cui Missæ celebrandæ commissæ sunt. 4. si sacerdos, quem aliquis sibi substituit ad celebrandas Missas, probè certioratus, majus stipendiū à petentibus Missas esse oblatum, expressè contentus sit minori, vel etiam modica parte, sicut enim illi, à quo constituitur ad Missas loco sui dicendas, potest donare & remittere totum stipendium ac eas gratis dicere, ita etiam ipsi relinquere potest partem stipendij. Vid. Tambur. l. 3. c. 1.

§. 5. de stipend.
n. 12.

QUÆSTIO II.

*An illi duo Parochi, aliàs onerati
Missis, potuerint licitè
has novas recipere?*

Ll 3

Qua.